

СУТНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ МІЖ ЛІТЕРАТУРНИМИ ПЕРСОНАЖАМИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Оскільки комунікація – процес обміну інформацією, то чи можна назвати нею розмову двох образів, репліки та майбутнє яких є у голові автора, адже ця людина має власний характер та цінності, що безсумнівно буде відображено на героях, найчастіше – головному та злодію.

Саме тому у даній роботі буде розглянуто сутність такої комунікації, чи прослідковуються реальні логічні дії чи всі персонажі одного автора – однакові.

Ключові слова: комунікація, література, персонажі, художня література

Abstract

Since communication is a process of information exchange, can we call it a conversation of two images, remarks and the future of which are in the author's head, because this person has his own character and values, which will undoubtedly be reflected in the characters, most often - the main thief.

That is why this paper will consider the essence of such communication, whether the real logical actions are followed or all the characters of one author are the same.

Key words: communication, literature, character, fiction.

Як на мене, художні книжки – перший зі всіх віртуальних світів, які було створено людством. Сучасна художня література стає все більш привабливою, а описи – реалістичні. Разом з тим, дійові особи, ліричні герої стають більш різноманітними, стають схожі на звичайну людину, а не на «принца на білому коні», «потворного дракона» та «прекрасної принцеси», а разом з тим ускладнюються емоції, які відчувають головні герої, змінюються їх характери. Так принцеса може бути прекрасною лише зовні, а лицар досить іронічним. Самі образи сучасних героїв романів здаються близькими та зрозумілими людині і тому – живими.

Аналіз проблеми слід почати з того, як саме читач сприймає образи, створені автором книги. Відомо, що люди поділяються на тих, хто сприймає слухом (аудіали), зором (візуали), загальним враженням чи емоціями, рідше – дискрети, тому для різні типи людей одну й ту ж репліку можуть відчуті по різному: аудіали збагатять її інтонаціями, візуали доповнять образ у своїй фантазії дрібними деталями, кінестетики зосередяться на тому, що вони відчують від сказаних слів. Дискрети, які сприймають слова досить прямолінійно, можуть не помітити або не зрозуміти щось приховане або навпаки додумати те, чого насправді не було. Важливо й те, що кожна людина може збагачувати образ уявного мовця деталями, які більше до вподоби, але які автор може не згадувати, що без сумніву впливає на те, як сприймаються розмови між персонажами.

Як правило, кожен персонаж зображується як окрема особа зі своїм минулим, характером, стилем та переконаннями, автори книг якомога старанніше змінюють так званий «шаблон», будь то головний герой, його друг, або злодій, доповнюють особливостями і, як результат маніпуляцій, роблять його людяним і реалістичним.

В звичайному діалозі двох людей фігурують не лише характери та настрої кожного, а й їх цінності і переконання, що може задати тему розмови. Комунікація ніколи не є безглуздою, а завжди несе мету: повідомити, привернути увагу, виразити емоції та інше, тому розмову двох людей завжди жива та має логіку, оскільки те, що знає один, його співрозмовник може не знати. Так вчитель передає знання учню, а телерепортер – новини глядачу.

У книжках ситуація трохи відрізняється від реальності, адже всі герої створені лише однією людиною. Не важко зрозуміти, що намагаючись створити найреалістичнішого персонажа «творець» братиме приклад з найбільш знайомої людини – себе, адже власні емоції є найяскравішими. Інколи «базою» вдуманості є образ певного кумиру, який є в реальному світі, але такі випадки доволі рідкі, оскільки як би людина не старалась, враження про іншу особу є суб'єктивним, погляд на

дії та рішення проходить крізь власне світосприйняття та розуміння, але обидва випадки слід розглянути окремо.

Навіть якщо розглядати створений світ як віртуальну реальність, отримаємо розмову двох неіснуючих істот, реальність яких перестане існувати разом із втратою інтересу. Проте, слід зазначити, що книжка належить до тих жанрів, де головною силою являється уява читача та його розуміння прочитаного, тому побачити схожість двох образів зовсім не важко і від того уявляється розмова однієї людини з самою собою. Це – доказ того, що розмову таких персонажів не варто рахувати комунікацією. Це більше схоже на філософію, яку подано у зручній для читача формі.

Інший випадок, коли герой є втіленням образу кумиру або артиста. Тут вже працює уявлення того, як би на подану ситуацію реагувала інша особа і цей випадок набагато складніший, адже базується на бажанні автора відчувати насолоджена від розмови «власного» персонажу та «улюбленого». Таке вже схоже на комунікацію, оскільки «власний» персонаж являється втіленням автора, а «улюблений» – ідеал, який дає поради, осуджує або допомагає (дія залежить від сюжету та ролі, на яких розставлені персонажі).

Проте, розглядаючи співрозмовників зі сторони читача напрошується інший висновок: розмови між персонажами дійсна комунікація, оскільки в таких історіях читач ототожнює себе з головним героєм або особою, від імені якої йдеться розповідь. Звісно, в такому випадку симулюється розмова читача з іншими персонажами, які дають інформацію для подальших дій та розвитку. Найкраще дана ситуація проглядається у новому жанрі, коли людина з нашого часу потрапляє у невідомий, магічний світ. В такому випадку знання головного героя схожі зі знаннями читача і пізнання оточення стає логічним. Так, асоціюючи читача за головного героя, а тих, хто дає інформацію, за втілення автора ми отримаємо комунікацію не двох неіснуючих істот, а двох реальних людей, для яких образи, текст та книга в цілому є засобом передачі інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Комунікологія : навчальний посібник / С. Г. Денисюк. — Вінниця: ВНТУ, 2015. — 102 с.
2. Проблема комунікації в філософсько-соціологічному аспекті / Захарчук Наталія Василівна – [Електронний ресурс] – <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/10463>

Монастирська Анастасія Юрївна – студентка групи 2ІСТ-20б, факультет інтелектуальних інформаційних технологій та автоматизації, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: monanastya.2004@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – професор, завідувач кафедри суспільно політичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: kornienko@vntu.edu.ua

Monastyrskaya Anastasia – student of group 2IST-20b, Faculty of Intelligent Information Technologies and Automation, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: monanastya.2004@gmail.com

Scientific adviser: **Kornienko Valeriy** – Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: kornienko@vntu.edu.ua